

2024Z13589

Vragen van de leden **Piri** en **Chakor** (beiden GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de «*buitengewone omstandigheden*» die de Minister-President zouden nopen het parlement buitenspel te zetten (ingezonden 16 september 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met het voornemen van het kabinet om een asielcrisis uit te roepen en als zodanig hoofdstukken 1 tot en met 7 van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) buiten werking te stellen, zoals de Minister van Asiel en Migratie op 12 september in de Kamer aankondigde?

Vraag 2

Bent u zich bewust van zowel de inhoud van de brief van de voormalig Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid d.d. 4 november 2022¹ als van de antwoorden van de op schriftelijke vragen van het lid Piri, d.d. 6 mei 2024², waarin de Staatssecretaris schreef dat «*blijkens de wetsgeschiedenis (...) voor de toepassing van dit artikel gedacht moet worden aan situaties van oorlog of andere buitengewone omstandigheden en niet aan vraagstukken met een structureler karakter, zoals een verhoogde asielinstroom*»?

Vraag 3

Bent u het oneens met de juridische beoordeling van de artikelen 110 en 111 Vw 2000 door de voormalig Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid uit de voornoemde brief, waarin hij aangaf dat «*(...) voor wat betreft de reguliere asielinstromen geen sprake is van een buitengewone omstandigheid die de toepassing van het staatsnoodrecht rechtvaardigt. Omdat dit immers gaat om problemen van structurele aard, zoals de knelpunten in de reguliere opvang van vreemdelingen*»? Zo ja, waarom? Kunt u uw antwoord juridisch onderbouwen?

Vraag 4

Is Nederland naar uw mening in staat van oorlog?

¹ Kamerstuk 19 637, nr. 3002.

² Aangangsel Handelingen II, vergaderjaar 2023–2024, nr. 1657.

Vraag 5

Zijn er naar uw mening andere buitengewone omstandigheden, niet vraagstukken van meer structureler karakter, die het kabinet het recht geven om (voor een periode van drie maanden) per koninklijk besluit te handelen? Zo ja, welke?

Vraag 6

Kunt u als eerst verantwoordelijk Minister voor de Grondwet nauwkeurig aangeven aan de hand van welk toetsingskader beoordeeld dient te worden wanneer gebruik mag worden gemaakt van staatsnoodrecht?

Vraag 7

Is de verhoogde asielinstroom een plotselinge, onvoorziene, zeer uitzonderlijke, buitengewone omstandigheid met grote maatschappij-ontwrichtende consequenties zoals de uitbraak van corona in 2020, waarbij volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in de eerste drie maanden van de uitbraak (maart, april, mei) 9.915 Nederlanders aan overleden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Welke maatregelen zou het kabinet naar uw mening kunnen nemen bij inwerkingtreding van artikel 111 Vw 2000 zonder schending van het Vluchtelingenverdrag, het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), de Kwalificatierichtlijn, de Asielprocedurerichtlijn en de Opvangrichtlijn?

Vraag 9

Deelt u de mening dat Nederland zich dient te houden aan de uitspraken van het Hof van Justitie van de EU en derhalve ook aan de uitspraak van dit Hof van 30 juni 2022³? Zo nee, waarom niet? Zo ja, deelt u de mening dat op grond van deze uitspraak ook Nederland niet is toegestaan om aanvragers te beletten om effectief toegang te krijgen tot de procedure voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming?

Vraag 10

Bent u als Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van mening dat het buitenspel zetten van de volksvertegenwoordiging zal bijdragen aan het herstel van het vertrouwen van burgers in de politiek? Zo ja, waarom?

Vraag 11

Hoe verhoudt het buitenspel zetten van de volksvertegenwoordiging zich tot de voornemens uit het regeerprogramma om de positie van de Kamer te versterken?

Vraag 12

Deelt u de mening dat gebruikmaking van artikelen 110 en 111 Vw 2000 niet proportioneel is wanneer het ook mogelijk is om via het reguliere wetgevingsproces een wetsvoorstel bij de Kamer in te dienen? Zo nee, kunt u onder verwijzing naar de wetsgeschiedenis toelichten waarom er naar uw oordeel wel degelijk sprake is van een zeer uitzonderlijke situatie waardoor het reguliere wetgevingsproces waarbij de Kamer haar grondwettelijke taak als medewetgever op normale wijze kan uitoefenen geen doorgang kan vinden?

Vraag 13

Hoe verhoudt het buitenspel zetten van de volksvertegenwoordiging zich tot de aanbevelingen van de Venetiëcommissie – die naar aanleiding van de motie Omtzigt c.s.⁴ zijn uitgebracht – over het versterken van de wetgevende macht?

³ Hof van Justitie van de EU, 30 juni 2022, C-27/22; ECLI:EU:C:2022:505.

⁴ Kamerstuk 35 510, nr. 11.

Vraag 14

Bent u van mening dat het buitenspel zetten van de volksvertegenwoordiging een voorbeeld is van goed bestuur en een sterke rechtsstaat? Zo ja, waarom?

Vraag 15

Bent u van mening dat de inwerkingtreding van artikel 111 Vw 2000 niet alleen toelaatbaar is volgens de letter, maar ook volgens de geest van de wet? Zo ja, waarom?

Vraag 16

Kunt u bovenstaande vragen afzonderlijk van elkaar en vóór het debat over de Algemene Politieke Beschouwingen beantwoorden?